

Soms gebeurt er een wonder Theaterspektakel in Hoorn

**Hoornse parels
op vinyl**

Van Visions of Johanna
tot Johan

**Cultureel
weekend**

Drie dagen in de ban van
de kunst

**Geluk bij een
ongeluk**

Mooie expositie over
dramatische diefstal

IN DE OUDE
PHILIPS FABRIEK
**ED VAN
HOORN**

FUCK THE SYSTEM

Theaterspektakel 'Ed van Hoorn' in de Philipsfabriek

"Soms gebeurt er een wonder"

In de enorme fabriekshal bewegen de spelers zich als een zwerm over de vloer. "Tot hier", wijst regisseur Lyda Tijsen. De groep stopt als één man. "Dat was precies de juiste beweging!", roept choreograaf Damar Lamers enthousiast. Er wordt gelachen, en dan klinkt de hemelse zang van Zohor Almasry door de ruimte. De repetities voor het theaterspektakel Ed van Hoorn zijn in volle gang. Hier in Hoorn nam een kijkje en sprak met Ingrid Docter en Lyda Tijsen van locatietheatergroep Op Roet.

"Het is het verhaal van de eenling tegen het systeem," vertelt Ingrid Docter, scenarioschrijver van Op Roet. "Een grootscheepse voorstelling in een mix van zang, dans, beweging, videoprojecties en theater." Het idee en de tekst zijn van Ingrids hand, naar aanleiding van een ontmoeting die ze afgelopen winter had met Horinees Ed Tonneman. "Ik kende hem niet, maar deze man vertelde dat hij al 25 jaar rondloopt in het Midden-Oosten en andere brandhaarden in de wereld. Hij bouwt vluchtelingenkampen en ziekenhuizen, brengt levensmiddelen en babyvoeding naar oorlogsgebieden. Een fascinerend verhaal, ook omdat hij vertelde dat vluchtelingenkampen gewoon een vorm van industrie zijn: er wordt geld mee verdiend. Een openbaring voor me."

De eenling versus het systeem

Ed vertelde Ingrid ook over de wereld van de hulpverlening, over de bureaucratie die niet bepaald slagvaardig is. En dat de beelden die wij hier via de media zien, niet altijd de hele waarheid betreffen. Dat er journalisten zijn die doen of ze in oorlogsgebied verslaggeven terwijl ze in de tuin van hun 5-sterren hotel staan. "Ik dacht: 'Hier wil ik een verhaal over vertellen'", aldus Ingrid. "Om die wereld te ontsluiten waar we geen weet van hebben, omdat we zo gemakkelijk gemanipuleerd worden. Maar ik wilde het vooral schrijven omdat ik houd van de eenlingen die het systeem tarten, die de bureaucratie uitdagen. De bureaucratie die zichzelf in stand houdt terwijl het niet meer doet waarvoor het bedacht is. Dat vind ik interessant. Niet voor niks was de werktitel 'Ed van Hoorn. Fuck the system!' Dat laatste hebben we maar aangehouden als officiële ondertitel," lacht ze.

In beweging

Ook in de vorige producties van Op Roet is dit thema vaak terug te zien, realiseert zij zich: mensen die in hun eentje de gevestigde macht bevechten. "Isaac le Maire tegen de Heren van de VOC bijvoorbeeld. Er gebeurt zoveel in de wereld, misschien is dit de manier waarop wij - waarop ik - iets kunnen doen. Er

spelen in deze productie ook zo'n 10 nieuwkomers mee. Als het lukt om hen een gezicht te geven, dan is het al geslaagd. Van de week vertelde een speler dat hij nu al anders naar het nieuws kijkt. Dan gebeurt er dus wat, het brengt iets in beweging. Een druppel op de gloeiende plaat, maar het is weer een druppel."

Het ware verhaal

Gerard Venverloo speelt Ed van Hoorn, en dat doet hij op schitterende wijze, vertelt ze. "Ed is een man met een missie, hij wil een windmolen plaatsen op de berg Sinjar in Irak. Hij wil ervoor zorgen dat er stroom en licht komt in de door IS afgesneden vluchtelingenkampen, voor het volk dat bijna volledig door IS uitgemord is. Maar komt hij door het hulpverleningssysteem?" Naast Gerard Venverloo staan ook de zangeres en actrice Zohor Almasry en muzikant Nour Mardini centraal. Beiden zijn zo'n anderhalf jaar geleden vanuit Syrië naar Nederland gevlucht.

Ed van Hoorn, het verhaal

Over het leven van Ed van Hoorn, een Horinees. Zijn werkterrein ligt al 25 jaar in het Midden-Oosten. Hij legt wegen aan, hij bouwt ziekenhuizen en brengt humanitaire vracht van Hoorn naar Erbil in Irak. En van daaruit verder: water, melkpoeder, levensmiddelen. Hij voelt de angst voor IS. Hij heeft vertrouwen, contacten, hij kent stamhoofden daar in het Midden-Oosten, spreekt hun taal. Hij ziet tenten met plasmaschermen en generators. Hij hijst de Nederlandse vlag op bijzondere plekken. En hij is boos. Een voorstelling over de eenling in gevecht met de systemen. Met zang, muziek, video-streaming en een grote cast van 40 amateurspelers. Om niet te missen. Te zien vanaf donderdag 21 september.

Choreograaf Damar Lamars: "Dit is zo'n bijzonder project om aan te werken, we maken met de groep amateurspelers een brug van beweging. Niet alleen een brug tussen alle disciplines zoals zang, dans, muziek, video en theater, maar ook een brug tussen mensen en culturen. Dat maakt de voorstelling Ed van Hoorn zo uniek."

Zohor kon zich hier met haar twee kinderen herenigen met haar man. De zangeres staat in de voorstelling symbool voor alle vluchtelingen die Ed in 25 jaar voorbij heeft zien komen. Voor Zohor, die karate- en aerobics geeft in de Zaaftand en een eigen blog heeft over haar leven hier, is dit een manier om de taal en de mensen beter te leren kennen. "Maar het is vooral een manier om te vertellen wat de echte verhalen zijn, waarom we hier zijn," zegt ze. "We hadden in Syrië een prachtig leven, maar we hadden geen keuze."

Anders dan het nieuws

Nour was in Syrië regisseur en muzikant, nu regisseert hij kindervoorstellingen in Nederland. Hij vult Zohor aan: "Wij zijn hier omdat het oorlog is in ons land. Als het veilig is, gaan we graag terug. Hoewel 98 procent van de mensen hier positief op ons reageert, begrijpen veel mensen in Nederland dat niet, ze weten niet waarom we hier zijn. Logisch, want ze zien het nieuws, maar ze kennen ons niet persoonlijk. De oorlog gaat echter niet over nieuws, oorlog gaat altijd over mensen. Daarom doen wij mee, daarom vertellen we ons verhaal."

Dynamisch

"De andere hoofdrolspeler is de zwerm, de groep van 40 spelers," stelt Ingrid's collega Lyda Tijsen die de productie regisseert. "Zij vertegenwoordigen iedere keer een ander systeem; de ene keer de United Nations, dan de Nederlandse regering. Iedere keer hebben zij een andere manier van bewegen, een andere stem. Onze cast is heel divers, dat maakt het ook zo bijzonder om aan dit theaterspektakel te werken. Samen zetten we dit stuk neer. Er is een geweldige sfeer en dynamiek onderling; het is een ontzettend gemotiveerde groep en we voelen allemaal: dit verhaal willen we vertellen, laten zien."

Geschiedenis in wording

Niet eerder bracht Op Roet zo'n grote productie, vertelt Lyda. "We bestaan nu vijf jaar en dit is een mooie manier om dat te bezegelen. Een muziekvoorstelling op deze rauwe locatie laat zien wat oorlog betekent, maar ook wat daarachter schuilgaat." Over het algemeen maakt Op Roet voorstellingen die een kijkje in de geschiedenis geven, vaak gerelateerd aan het VOC-verleden van Hoorn bijvoorbeeld. "Dit keer dus niet", vertelt Lyda: "Het gaat over geschiedenis in wording. We zitten er met zijn allen nog middenin, maken er nog deel van uit."

De kracht van theater

Beide theatermakers zijn overtuigd van de kracht van theater. Ingrid: "Het kan raken op een andere manier omdat het verbeeldingskracht losmaakt. Je creëert een ingedijkte werkelijkheid. Zohor kan prachtig zingen en staat in het stuk symbool voor het land waar ze vandaan komt. Door de videoprojecties van Syrië

in volle glorie te stapelen met haar zang, ontstaat ontroering. Je voelt wat het verhaal is van deze vrouw, wat 1000 woorden niet kunnen zeggen. Dat het veel meer is dan iemand die op de vlucht is." De schrijfster valt even stil, denkt na. "In mijn theater teksten probeer ik ook altijd ruimte tussen de regels te laten. Want daar voel je het verhaal, daarin pak je op wat de essentie is. Het gaat om de ruimte die je het publiek laat om die essentie te voelen en dat geldt ook bij zang, dans, literatuur, of wat voor kunstvorm dan ook."

Magisch

Gelooft Ingrid ook dat de wereld er beter door wordt? "Niet op macroniveau, nee, maar dichtbij ontstaat er wel bewustwording: alleen al in de ontmoeting van de spelers met elkaar. En we hopen bij het publiek ook iets in beweging te brengen, maar hen vooral een sterke voorstelling te laten beleven. Dat is wat wij met elkaar kunnen. Maar we hebben dan ook wel een fantastisch artistiek team, met choreograaf Damar Lamars die op geweldige wijze de groep meeneemt, Ella Siekman die eigenwijze kleding heeft gemaakt en muzikaal leider Arnoud Lansdaal die prachtige klanken neerzet. Het is echt een gesamtwerk, we maken het met elkaar." En de Philipsfabriek is een indrukwekkende locatie, concludeert Lyda. "Dit is geen voorstelling die je in het theater kan maken, dat pas niet bij de rauwe wereld die we laten zien. We waren op zoek en toen gebeurde er iets magisch. Eigenaar Zeeman stelde deze ruimte graag beschikbaar. De hal past heel erg bij de voorstelling. Alles komt zo mooi bij elkaar, soms gebeurt er een wonder."

Het artistiek team, vlnr: Ingrid Docter, Lyda Tijsen, Damar Lamars en Ella Siekman.

Locatie: Holenkwartier; voormalige Philipsfabriek aan de Holenweg in Hoorn

Data:

Donderdag 21 september 20.30 uur
 Vrijdag 22 september 20.30 uur
 Zaterdag 23 september 20.30 uur
 Zondagmiddag 24 september 14.30 uur
 Donderdag 28 september 20.30 uur
 Vrijdag 29 september 20.30 uur
 Zaterdag 30 september 20.30 uur
 Zondagmiddag 1 oktober 14.30 uur

Reserveren en meer info: www.op-roet.nl